

آبونه شرائطی

مداجلی، خارجی، هریر ایچون
سنه لکی (۲۵۰)، آلتی آیانی
(۱۳۰) غروشدر.

نسخه سی ۱۰ غروش،
سنه لکی ۵۲ نسخه در

اداره خانه

باب عالی جاده سنده دار و مخصوصه
اخطارات

آبونه بدلی پشیندر

مسلمه موافق آثار مع المنویه
قبول اولنور. درج ایدلمین
بازیر اعاده اولونماز

الکتاب

س ۱۳۳۰

دینی، فلسفی، علمی، ادبی هفته لقی مجموعه اسلامیه در

باش محرر صاحب و مدیر مسئول

اشرف اریب

والله یهدی من یشاء الی صراط مستقیم محمد عاکف

اتبعون اهدکم سبیل الرشاد

مناسبت ، تضاد می ؟ داهاسی وار هاشم بك ، كندی تعبیر یكزجه جاهل و معتقد لر نهدن منور لر قادر فنا بر شكل ا كتساب ائمه مش ؟ بونلرده نیچین تورك شیمه سندن ، تورك سجیه سندن برقیه موجود ؟ حال بوكه اورنا آسیادن كان تورك سیاستك علی السویه تبدلی تصالب خصوصیتده جمله سبك همحال اولدیغنه شاهد دكلی ؟ خلاصه ، هاشم بك ، نجاته استعداد اعتباریه عثمانی تورككینك اقسامی آرمه سنده کی فرقاری ای کوریورسکز ، بالکز روح مسیحی اکلایامبورسکز . اونك ایچین بوتصالب بختنه عائد ندقیقات فیزیولوژیبه کز بوشدر .

بوجنك ، اشله دكجه - میدان چیقان تناقضلرندن ده قطع نظرله - نجات واعنلا یوللرینك بولجیسنه یأس و نومیدی درس وحشی ویرمکدن باشقه قائده شی یوق . چونکه مصالبه تأثیری ایله روحنی ضایع ایدن ملت برداها بانی دوغروانه ماز ، دیدیکز ، تورك عثمانی عرقك مصالبه ایله روحنی تخریب ایتش اولدیغی ده سوبله دیکز ، کویلدیله ، جاهلارده ، معتقدلرده فلاکت برازا هون ایسه شبهه یوق که بو تصالب عرق اعتباریه اقسام مذکورنك براز فرقلی اولماسندن نشئت ائجه - مشدر . منورلرله بونلر آرمه سنده کی فرق صرف تحصیل و تربیه فرقیدر . زیرا غیر منورلر عرق داهای از تصالبه معروض قالمش اولدیغنی ادعا اتمک ممکن اولمادیغنی کی کویدن كان و باباسنك کویلی قانی حامل بولونان چوجوقلرده منورلر آرمه سینه قاریله قدن صوکره دیکر لرندن سچیلمز اولبورلر که البته بونلر یکیدن بر تصالب عرق کچیرمه مشلر و مجرد تحصیل و تربیه کیما باخانه سندن کچمشلردر . نتیجه ، تصالب عرق خصوصیتده

حالی وسافل طبقه لرك يکديکرندن فرقی اولما یه رق هبسی بر در . وسنرك ادعا کزده کوره مادام که عثمانی تورکار مصالبه ایله روحنی تخریب ایتمشدر ، مادام که روحنی تخریب ایدن ملت ده برداها بانی دوغروانه ماز . اوله ایسه هاشم بك ، ممکن اولیه جق برشیدن ، نجات واعنلادن بحث ایدن بوکتابی نهیه یازدیکز ؟ اوت ، تکرار ایدیم که نجاته اهلیت اعتباریه عثمانی تورکارلر اقسام وطبقاتی آرمه سنده کی فرق ای کوریورسکز ، لکن روح مسیحی اکلایامبورسکز . اونی سزه بن سوبله ییم :

عثمانی تورکارلر محوخی حاضر لایان اخلاق سزاقك ، سجیه سزاقك سبب ومنشأی منورلرده دینسزلك ، غیر منورلرده علمسزلكدر . ودینسزلكك اخلاق اوزرنده تأثیر مشیموی جهلدن زیاده اولدیغنی ایچندر که منورلر داهای متریدر . صوکره بونورلرده برزده جهل ، وغیر منورلرده برزده ضعف دین واردر . وبرنجی سببک یعنی دینسزلكك برمقداری ایله ایکنجی سببک تمامی ، کره ارضك هر قطعه سنده بولونان مسلمانلر اوزرینه برهموم بلوی حالنده مستولیدر . ایشته بزى پیتیرن دردیمن ایچین آرادیغکز وحقیقه محتاج اولدیغمز شاه دارو : دینه مقرون بر علم وایکینی جامع عملی بر تربیه ا صوکره عصرده ، بزى اسکی و صوموی دردیمن وایکنجی درجه ده بادی انقراض اولان علت جهلدن تخلص اتمک ایسته یلر ، داهای حاد ، داهای مهلك برمرض انقراض اولان دینسزلكه دوغرو سوق ایتدیله .

مصطفی صبری

حضرت محمد علیه السلامک دینی

اسلام

اعظم متفکرین اسلامیه دن محمد حبیب افندی حضرتلری دارالحکمة الاسلامیه ریاستنده بولوندلری زمان . انکلتزه کاپساسنه منسوب مطبعه دینی گنجینه سی باش محرری طرفندن مقام مشیخت علیابه سورولان مؤالر مناسبتله دین اسلام حقنده مهم بر اثر نلمه آلمیه باشلامشدر . فسمأ تحریر بویورولان بواکرکزی بو هفته دن اعتباراً نشره باشلایورز . مباحث محررمی اشار ایدنجیه قدران شاء الله مابعدی ده کمال بویورورق دین اسلام حقنده شرق و غربیه معظم برار اهدالیتش اولورلر .

بن نصر بن کنانه بن مدرکه بن الیاس بن مضر بن معد بن نزار بن عدنان (صلی الله علیه وسلم) افندش حضرتلرینک دینی حیات نبو - تنهیلرینده یکیمی اوچ سنه علی التفصیل تبلیغ و تعلیم و تطبیق بویوردینی احکام علمیه و عملیه دن عبارتدر که « اسلام » کلمه سیله تلخیص اولنور .

قرآن عظیم الشانک « ان الدین عند الله الاسلام » ، « ومن ینفخ غیر الاسلام دیناً فلن یقبل منه » کی آیتنده بو عنوانی تقیت ایدیش اولان دین اسلام قام مناسبتله وحدانیت الهیه اساسنه مشتمله

اعظم انبیا میانسده قرون تاریخیه نك دور تکملنه زینت بخش اوله رق مبدآندن منتهاسنه قدر کذارش حیاتی تاریخده تماماً معلوم و مؤثر و شئونات ندیمه سی علماً مضبوط اولوب قرن اخیره قدرترقیات معنویه و مادیه بشریه نك اک بیوک عواملندن بولندی مجزوم بولونان و حائز اولدیغنی قطعیت علمیه و تاریخیه ایله ادیان و انبیاء سالفه نك موجودیت تاریخیه لرغنی دخی ضمان توثیق و تأییدی آلتنه آلان پیغمبر ذیشانمز ، خانم الانبیا محمد مصطفی (بن عبدالله بن عبدالمطلب بن هاشم بن عبد مناف بن قصی بن کعب بن لؤی بن فهر بن مالک

و فطرت اصلیت انسانیت بہ منطبق اولوب ، دینی بشرک موضوعات مجردہ سی و متخالف تمایات غیلبہ سی قبیلندن عد ایتوب بر مبدأ حقیقی بی طایق و آنک قوانین و اوامیرینہ توفیق حرکتی وظیفہ اتخاذ ایلہ مک ، حاصلی بشرک افعال و حرکات طبیعیہ واضطرار بہ سبلہ ، افعال و حرکات اختیاریہ و ارادیہ سی قانونلریک آہنکنی تأمین ایدر بر حقیقت حا کہ بہ یعنی جناب حقہ جدآ انقبادی وظیفہ بیلک و بوتون سعادتی بو وظیفہ نک ایفاسندن بکلہ مک ماہیتدہ اجمال ایلہ مشدر .

اعتقاد اہل اسلامہ و قرآن عظیم الشانک بیانات متعددہ سنہ نظرآ دین اسلام اساسی اعتباریلہ بالکثر حضرت محمد صلی اللہ علیہ وسلم افندمک حیات بشیتلہ باشلامش دکلدر . اسلام ، اساساً ابو الانبیاء حضرت ابراہیم علیہ السلامک دین و ملتی اولوب « حنیفت » اسمیہ ایدیلن و بر قومہ ، بر جماعتہ دکل ، بوتون بشریتہ عام و شامل اولان روح اصلی دینانی احبا ایلہ مش و حتی « شرع لکم من الدین ما وصی بہ نوحاً و الذی اوحینا الیک و ما وصینا بہ ابراہیم و موسی و عیسی ان اقيموا الدین ولا تتفرقوا فیه » آیت کریمہ سنک کوستردیکی وجہلہ بوتون انبیاء سسالہ نک مبدأ دینلری اولان وحدتی تقرر ایلہ باشلامشدر . فی الحقیقہ دین مفہومی یا بر حقیقت ثابتہ نک و باطل ، او بدورمہ بروہمک افادہ سی اولمقدن خالی دکلدر .

اگر دین اوہامات موضوعہ دن عبارت ایسہ بالانجی معبودلرک ، متنفذ و مغالطہ کار ارباب اوہامک کثرت و تعدد لری نسبتدہ تکثر ایدر و آرہ لرندہ ہیچ بر عینیت و اتحاد ، بر جہت وحدت بولونہ مامق طبیعی اولور . بوندن طولاییدر کہ ادیان باطلہ نک عددی خیلی کیتلر تشکیل ایدہ بیلیر . فقط دین بر قانون حقیقی اولق لازم کلنجه بو قانونک زمانی و مکانی خصوصیتلرلہ مقید اولان تجلیات خصوصتہ فرعیہ سی نہ قدر تکثر و تعدد ایدر سہ ایتسون ، بو خصوصیتلردن قطع نظرلہ علی الاطلاق و عمومیتلہ حائز اولدینی بر حقیقت ثابتہ سی افادہ ایتسی دہ لازم کلیر .

بنابرین دین اصلی اولق اوزرہ قبول ایدیلسی لازم کلن اساسک بر حقیقت واحدہ اولسی ضروریدر . ادیان سماویہ زمان و مکانک اختلافاتیلہ اختلاف ایدہ بیلہ جک بر طاقیم خصوصیات فرعیہ سی تضمن ایتدکلرندن طولانی آرہ لرندہ تخالف و تمایز نہ قدر ثابت ایسہ بو خصوصیتلرک دائماً محافظہ ایتدکلری بر اساسہ استنادلری دہ او قدر لابد اولہ جفندن اصل دینک ہر دین حقہ ، ہر دین سماویدہ بر اولدیفندہ شہہ بو قدر ، « ہوالذی ارسل رسولہ بالہدی و دین الحق » ، « اقم وجہک للدين خيفة فطرة الله التي فطر الناس عليها ، مثلوا آيات قرآنيه دن مستبان اولدیفنہ نظرآ حضرت محمد صلی اللہ علیہ وسلم حقیقی و فطری دینی تبلیغ ایدیلکندن اصول دینیہ سی موضوعات ذاتیہ و با عصریہ سندن عبارت اولہ مایوب قوانین عمومیتہ کائنات کی یک واسع کلترلری احاطہ ایتسی و وجدان بشری بر حقیقت اطرافندہ بالوحدید تربیہ و تہذیب

ایلہ سی طبیعی اولمقلہ دین اسلام ماضیدہ انبیاء کرام طرفلرندن دخی تبلیغ و نشر ایدیلش و بر جوق اسباب تحولیہ ایجادہ تحویلات و تحریفانہ اوغرایان اساسلری قیمت اصلیت سنہ ارجاع و وضوح کامل ایلہ ایضاح و اثبات ایدرک علمی قیمتلرلہ دخی تزین ایلہ مش ، بونکلہ برابر درجہ تالیہ دہ بولونان و زمانی ، مکانی تجلیاتی احتوا ایلہ دن و بشرک بر روح باقی مشترک آئندہ تجدیدات و ترقیات ایلہ یاشاہ بیلیمسی تأمین ایدہ جک اولان احکام شرعیہ دہ بر جوق بیکلکلر کوسترمشدر .

ایستہ عنداللہ اسلامدن عبارت اولدینی تسبیحیل ایدیلن دین ، اصل دین اولق و فروعات ہمہ حال بو اصلہ مربوط بولونمق حیثیتلہ دین محمدی ، دین حقیقی بی کندیہ حصر ایتیش اولمیوب علی العموم ادیان سماویہ نک سونمش و ظلمتہ دوشمش بولونان قیمت اصلیت تاریخیہ لرینی ابراز و تجہید و تقویہ ایدرک جملہ سنک بر اساسدہ متحد اولدقلری میدانہ قویمش و بو اساسی « لاله الاالہ » توحیدیلہ تثبت ایلہ مشدر .

مع مافیہ اسلامک بو طرز بیانی بعضلریک یامق ایستہ دکلری کی دین محمدینک اہمیت و کمال علویتی انکارہ بہانہ اتخاذ اولونمق ایچون سوءاستعمال ایدیلہ ملیدر . بونلر زمانلریک ایجاد و اختراعہ ، دائماً یکدیگرہ مائل اولان حسلرندن استفادہ مقصدیلہ دینک ایستہ بورلر کہ « حضرت محمد علیہ السلام بر پیغمبر دکل ، سائر پیغمبرلرک دینلرندن بر تالیف میدانہ کتیرمش برداہیدر . بناء علیہ اسلام بر دین جدید دکلدر . »

احتمال بوفکر ، پیغمبرلرک ہمہ حال الوہیتہ اشتراکلری و واضع ادیان اولملری کی یا کلش بر نظریہ دہ مستند اولہ بیلیر . حال بوکہ دین موضوعات بشریہ دن اولدینی کی بشر اولدقلرندہ شہہ بولونمیان پیغمبرلرک الہیتلری دہ مستحیلدر . پیغمبران کرامک ہیچ بریسی دین وضع ایتہ مش ، نقل و تبلیغ ایلہ مشدر . نتہ کیم مجازاً موجد و مخترع اطلاق اولوناق دہاۃ علمانک یابدقلری دہ بر کشفدن باشقہ برشی دکلدر . بونکلہ برابر ایلک کاشفک قیمتی بو کشتی تأیید و تمیہ و تعمیم ایدن و بونی بالوجوہ ساحۃ عملیاتہ آتان دیکر ارباب علم و عملک قیمتلرینی اہمال ایتدیرمہ . ارضک کرویتی ایلک کشف ایدن متقدمین ، کرویۃ ارضی بالآخرہ تقریر و تعمیم ایدن و اوزرندہ علملر تأسیس ایلہ دن متأخرینک قیمتلرینی اہمال دکل ، بالعکس مقایسہ ایدیانجہ اعظام ایتدیرلر . الکتریتی کیمسہ ایجاد ایتدی . بلکہ کشف ایدیلدی . بونی کشفندن صوکرہ ساحۃ فنون و صناعاتدہ بوگون اشغال ایتدیکی موقعہ کتیرلرک عجباً کاشف اول حضورندہ قیمتلری نہ در ؟

اوت دین اسلام ، دین جدید دکلدر ، دین ازایدر ، انسانلر طانیسہ لردہ طانیسہ لردہ بر حقیقت در . فقط طانیرلر سہ کندیلری استفادہ ایدہ بیلیرلر . ادیان باطلہ ، طرفدارلرینلہ یوز چورمہ سبلہ موہوم معبودلری کی مرتفع اولور . یکدرلر . لکن حقائق علمیتہ

قالدقلى ادوار واعصار شماره حرمتدن متباعد، مخلوقاته شفقتدن ذاهل بولوندىقلى زمانلره مصادف اولدقلىنى بك بليغ بر صورتده ايضاح بويورديلر .

بومقدمات حكيمانه دن صوكره سوزى احوال حاضرده انتقال ايتديره رك بزم دخى سنه لردن برى دوجار اولديغى مصادف متنوعه نك بالخاصه كرك خرب اخيره دخولن، كرك تبعه سنده بریشان برحاله كليشمز شمار اسلاميه مى اهالك نتايج مؤسسه سندن اولديغى درميان ايلديلر . بوخسته لقدن قورنارمق حكومتك ، قورتواقده اهالينك وظيفه سى اولديغى حالده بوجه نك هرايكى طرفجه ده نظر اعتباره آليهاديغى ذكر ايدرك بوندن صوكره فلا كتمزه نهايت ويرمك و بزم ايچون سمادت قاپورى آجيله بيلمك اميديله كرك حكومتك ، كرك اهالينك احكام دينيه به اعتنا ايتلىرى خصوصى كمال اهميته توصيه بويوردقلى كى بومقصدك حصونه باعث اوله يله جك اموردن اولمق اوزره آتيا اجرا اولنه جق انتخابانده اصلا فرقه غيرنى كودميه رك كنديلرينه وكات ايدمك مبعوثلرينى دين و ايمان و احكام دينيه ده علم وعرفان ، صاحب اخلاق و وجدان كيمسه لردن انتخاب ايتيه چالشمه لرينى همان آغلار بر وضع ايله و غايت آجيق بر لسانله بيان وتشریح بيورديلر .

بوموعظه حكيمانه جامع شريفى خنجاخنج طولديران جماعت مسلمين اوزرنده بك بيوك بر تاثير يامشدر . بالخاصه مسلمانلنى فرقه جيلق غيرتلك فوقنده تلقيلرى حقنده كى بيانات عاليه لرى بيك درلوتفرقه لره بارچه لانه به معروض قالان مسلمانلر اوزرنده عظيم تاثيرلر اجرا ايتشدر . استاد محترم مصطفى حاصم افندى حضرتلرينك بر موعظه ده بايزيد جامع شريفنده ايراد بيورملىرى تمى ايدمى .

دولت اسلاميه نك تعقيب ايتديكى طريق

كنتم خير امة اخرجت للناس
تأسرون بالمرور ونهون عن المنكر

دولت اسلاميه نك بر غايه سى ، برده اوغاييه وصول ايچون بر طريق واردر ؛ اساسلى مراقبه الهيمده بولنان دولت اسلاميه نك تعقيب ايتديكى طريق اك واضح ، اك سالم بر طريق ، غايه سى ده اك كامل بر غايه در . دولت اسلاميه رعايتك دنيا و آخرته مسعود اولمى غايه امل عدايدر ؛ دين اسلام سالكلرينك حياتده تابع اوله جى قواعد اخلاقيه واجتماعيه تعليم ايدر ؛ دين اسلام اوله بر ديندركه يالكز سالكلرينى دكل ، بلكه بتون بى بشر ايچون خير تعقيب ايدر . چونكه بتون نفوس بشريه بى تهذيب ايتكى ، ايم واقوام بشريه بى تربيه ايتكى درعه ده ايدبور ، اخوت عامه بشريه تأسيس ايدبور .

انسانلرك جهلندن دولابى ناضل بوسبتون منتقى اوليويده يالكز تجليسى غائب ايتمش بولنورسه ، دين اسلام ده اوله در . هر كس نه دبرسه ديسون الله بردر و هر شيك خالق مدبرى در . حضرت محمد عليه السلام بو حقيقتى و بو حقيقتك فروعات علميه ، اخلاقيه و عمليه سنى وضع دكل ، نقل وتبليغ وتأييد ايلدى . بشريتك صحنه استفاده سنى قويدى .

دين انبياء سالفه ايله اظهار ايديش ايكى ، ضايع اولمش ، تحولاته تحريفاته اوغرامشدى . منابع علميه سى بوسبتون ضعف كعب ايتمش ايدى . حضرت پيغمبر ايله يكي باشدن طوغدى و بيوك بر انكشافه مظهر اولدى . بيكارلر سندر ساحة نظريانده محفوظاً كيزلنرك بالاخره عالم عملياته قارشان قطوع مخروطيه كى دكل ، بلكه نظريانى بيله غائب ايدمى بالاخره هم نظريانده وهم عملياتده بردن بره تجلى ايدن بر جوق حقايق علميه كى عالمه ظهور وانكشاف كامل ايله انتشار ايلدى . بونك ايچون اسلام هم وجدانه ، هم فكره ، هم حيات بر جوق سرمايه لر ويرمش اولمغه برابر سنا ساسنده بالجملة اديان سناويه ايله متحد ومشارك اولديغى درميان ايتشدر .

محمد حمدى

مهم بر موعظه دينيه

ايمان رئيسى فضل محترم مصطفى حاصم افندى حضرتلى رمضان شريفك اون دردنجى جمعه كونى اران كوينده ذهنى باشا جامنده مهم بر موعظه دينيه ايراد بويورمشلردر . درسك موضوعى « قل هذه سبيل ادعوا الى الله على بصيرة انا ومن اتبعنى » آيت جليله سى ايدى . آيت كريمه نك اجمالاً ترجمه سندن صوكره انبياء عظام حضرتلك وظيفه اساسيه سى انسانلرى الله دعوت اولديغى و بو دعوت بصيرت اوزرينه وقوعه كمش بولونديغى ، اكمل انبيا افندى حضرتلرينك ده بووظيفه جليله بى غايت كلاله اوله رق ايفا بويورمش اولدقلىنى ايضاح بويورديلر . بعده دينك و عبادتك انسانلر حقنده دنيا و آخرتجه باعث فوز وفلاح اوله جنى ، ازلاً و ابداً غنى عن العالمين اولان ذات اجل واعلانك هيچ كيمسه نك عبادتندن مستفيد ، معصيتندن متضرر اولمى ممكن اولديغى ، احكام الهيه نك فوائدى تماماً وكلاً عباد طاب اولديغى تفصيل ايلديلر . وتاريخ قديمى بى بتون اقوام و ايمك دنياجه سمادلىرى دخى ديات حقه و اخلاق فاضله ايله مترافق اولديغى ، بالخاصه امت اسلاميه هر نه زمان احكام دينيه لرينه رعايته دوجار تقصير اولمشلر سى سيشه سنى چكمش بولوندىقلىنى اندلس تاريخندن مثاللر كتيره رك تشریح ايتديلر . و بو صيره ده هر مؤمنك ولى كامل مرتبه سنده طاعات و عباداته مواظب اوله بيلمى حسب البشريه ميسر الحصول اوله مابه جنى ؛ اصل روح مسئله شمار الهيه حرمت ، مخلوقاته شفقت خصوصلرينه اعتنا و دقت خاطرانه راجع بولونديغى ، بناء عليه ايم اسلاميه بك قحط و غلا ، اعدايه مغلوبيت كى فلاكتلره معروض